

[Niels Westerby.]

bare offentlige investeringer fra statens side skal stige, tror jeg ikke slår til. Jeg tror, at hvis den vilje, som rent sprogligt, i ord, er kommet til udtryk fra alle sider i det høje ting, og som var aldeles dominerende under valgkampen forud for det sidste valg, skal føres ud i realiteter og i handling, må der en helt anden stigningstakt til i investeringsvirksomheden fra offentlig side i perioden op til 1970 end forudset i den plan, som regeringen har fremlagt.

Dertil kommer den betragtning, at nok kan man sige, at her er udvidelser tiltrængt, men vi må samtidig altid holde det offentlige budget under nøje kontrol. Man må derfor stille det spørgsmål: er der på den anden side opgaver, som er overflødige, opgaver, som det offentlige løser i dag, men som det offentlige ikke længere behøver at løse, som vel var fornuftige, dengang de blev taget op, men som ikke længere har den mening, de havde dengang?

Det er meget vanskeligt for den enkelte folketingsmand, ja vel oven i købet for den enkelte minister, ved en gennemlæsning af finanslovsforslaget at finde ud af, at her er der noget, der kan skæres væk, noget, som er overflødigt. Det er uhyre svært, og det er vel også derfor, at de forslag, der fremkommer i den retning, er så få. Det er et spørgsmål, om man ikke kunne løse denne opgave igennem en bedre arbejdsmetode end den, der består i, at den enkelte kommer med et eller andet bestemt lille anskrig på det ene eller det andet gebet. Ville det ikke være en god ting, om vi prøvede at danne os et overblik over, hvilke opgaver det offentlige har påtaget sig siden f. eks. systemskiftet i 1901 eller måske noget senere, hvorfor man har påtaget sig disse opgaver, og hvordan udgifterne er steget på de enkelte områder? En sådan oversigt, udarbejdet på sagkyndigt hold, tror jeg ville kunne danne et helt andet og meget mere realistisk grundlag for en diskussion om muligheden af at skære visse offentlige arbejder væk. Jeg tror, det er vigtigt at få igangsat et sådant arbejde.

Jeg hørte forleden dag den højtærede finansminister udtale, at der er visse embedsmænd, som har det særlig svært, som skal lave det hele, og som er overarbejdede, og det tror jeg er rigtigt. Men på den anden

side — kunne man ikke sætte nogle andre embedsmænd i gang med at forsøge på at foretage en opstilling, en oversigt som den nævnte, således at folketinget på det grundlag kunne tage stilling til, om visse opgaver kunne skæres væk?

Jeg vil gerne gratulere den høje regering med, at den har nedsat et administrationsråd, og jeg mener også, at den i valget af formand har fundet en kapacitet, til hvis personlige egenskaber man kun kan nære den største tillid; men spørgsmålet er, om dette administrationsråd vil kunne nå så forfærdelig langt, om ikke det vil komme til at forløfte sig på opgaven.

De statslige opgaver, de offentlige opgaver, er mangeartede og omfattende, og tager man samtlige departementer under ét, bliver der tale om et kolossalt arbejde. Bør man ikke fremskynde arbejdet med denne sag ud over det, der ligger i nedsættelsen af et administrationsråd? Hvorfor prøver man ikke for en enkelt styrelse eller to at sætte en gruppe mennesker, både fra den pågældende styrelse og udefra, til at gennemgå dens samlede budget? Ikke med henblik på, at de skal foreslå at skære visse opgaver væk, men med henblik på en helt anden tankegang, nemlig den, om staten ikke kan løse disse opgaver lige så godt som nu, men bare billigere. Ville det ikke være fornuftigt at tage nogle folk udefra til dette arbejde sammen med nogle enkelte fra styrelserne selv? Så skulle man tage én styrelse ad gangen. Når man taler om besparelser i den forstand at søge opgaverne løst bedre eller lige så godt som nu, men billigere, sætter man altid folk til at beskæftige sig med det samlede statsbudget, men det er jo en opgave, de uvægerlig vil komme til at forløfte sig på; eller også sætter man folk til arbejdet, som i forvejen er så direkte engagerede i selve de administrative opgaver, at de — om jeg så må sige — har svært ved at se skoven for bare træer. Jeg tror derfor som sagt det vil være klogt også at tage nogle udefra. Jeg tror, det vil være godt for administrationsrådet at have et sådant udvalg og se, hvordan det arbejder, medens udvalget vil kunne få impulser fra administrationsrådet. Jeg foreslår altså, at man forsøger for en enkelt styrelse eller to at lade en gruppe mennesker prøve at foreslå veje til en lige